

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecători

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocata Bîrcă Ludmila în numele inculpatului Frunze Andrei și de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Ermurachi Andrei, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-i pe

*Ermurachi Andrei xxxx, născut la xx xx xxxx,
originar din sat. xxxxx
r-nul xxxx și domiciliat în sat. xxxx r-nul xxxx,*

*Frunze Andrei xxxx, născut la xx xx xxxx,
originar și domiciliat în sat. xxxx r-nul xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.01.2012 – 30.12.2013;
Instanța de apel: 21.02.2014 – 07.10.2014;
Instanța de recurs: 16.01.2015 – 07.04.2015;
Instanța de apel: 05.05.2015 – 21.12.2015;
Instanța de recurs: 15.04.2016 – 28.06.2016;
Instanța de apel: 27.07.2016 – 13.12.2016;
Instanța de recurs: 19.05.2017 – 01.08.2017;
Instanța de apel: 08.09.2017 – 24.11.2017;
Instanța de recurs: 10.01.2018 – 14.02.2018.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ialoveni din 30 decembrie 2013, Ceresco Vitalie, Ermurachi Andrei și Frunze Andrei au fost condamnați în baza art.27,186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, la amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 6000 lei.

S-a dispus încasarea din contul inculpaților în beneficiul S.A. „Pescăruș-Dănceni” a prejudiciul material în sumă de 7606,5 lei și suma de 3800 lei, cheltuieli pentru asistența juridică.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că Ceresco Vitalie, Ermurachi Andrei și Frunze Andrei la data de 19 aprilie 2011 aproximativ la orele 15:30, prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, aflându-se pe teritoriul iazului din s. Suruceni r-nul Ialoveni, care aparține S.A. „Pescăruș-Dănceni” împărțind rolurile între ei, cu ajutorul unei bărci de cauciuc au plutit pe iaz, unde folosind o undiță electrică la care era unit un acumulator electric, au practicat pescuitul mai multor specii de pești. Ulterior, au încărcat peștele prins, barca și acumulatorul în automobilul de model „Ford Scorpion”, care aparținea cu drept de proprietate lui Ermurachi Andrei, încercând să părăsească locul infracțiunii, însă au fost depistați de inspectorul piscicol al S.A. „Pescăruș-Dănceni”, care a anunțat organele de drept și ca rezultat inculpații au fost reținuți.

Potrivit demersului nr.9 din 25 octombrie 2011 al reprezentantului S.A. „Pescăruș-Dănceni”, Bortă Ghenadie, conform prevederilor Legii nr.149-XVI ”Privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura” din 08 iunie 2006, au fost efectuate calculele la speciile de pești pescuiți și sustrași de inculpați, astfel fiind pricinuită părții vătămate S.A. ”Pescăruș-Dănceni”, o daună materială considerabilă în sumă de 7606,5 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. Avocatul Tăut Ion în numele inculpatului Frunze Andrei a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Frunze Andrei să fie achitat, invocând următoarele motive:

- inculpatul nu cunoaște proveniența peștelui aflat în portbagajul automobilului ce aparține lui Ermurachi Andrei;

- martorii audiați au confirmat că nu au văzut inculpatul pescuind pe malul iazului din s. Suruceni r-nul Ialoveni, iar potrivit declarațiilor primarului V. Blăniță, inculpatului i-a fost încredințată supravegherea și controlul păduricii de pe malul iazului;

- nu este dovedit că inculpații ar fi avut o înțelegere prealabilă de a sustrage bunuri din proprietatea S.A. „Pescăruș-Dănceni”.

3.2. Inculpatul Ermurachi Andrei a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, invocând următoarele argumente:

- S.A. „Pescăruș-Dănceni” nu are statut de victimă, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2010 fiind anulată privatizarea de către S.A. „Pescăruș-Dănceni” a bazinelor acvatice Suruceni nr.1 și nr.2, iar prin decizia nr.5/4 din 02 august 2010, Consiliul local Suruceni a abrogat decizia nr.2 din 06 februarie 1995 prin care a fost dat în folosință bazinul acvatic;

- el deja a fost sancționat contravențional pentru prinderea peștelui cu instrumente interzise, pedeapsa fiind executată, iar o pedeapsă dublă este condamnată de Curtea Europeană;

- instanțele de fond și de apel ilegal au anulat procesul-verbal contravențional în privința sa.

3.3. Avocatul Gîlcă Ilie în numele inculpatului Ermurachi Andrei a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimul să fie achitat, invocând următoarele argumente:

- acuzarea, calificând fapta contravențională prevăzută la art.114 alin.(5) Cod contravențional - pescuitul cu utilizarea curentului electric, a explozivilor, a substanțelor otrăvitoare, narcotice sau reactive de orice fel, ca fiind una penală, urma să încadreze fapta în baza art.234 Cod penal - îndeletnicirea ilegală cu pescuitul, vânatul sau alte exploatări ale apelor, cu utilizarea substanțelor explozive și otrăvitoare, sau a altor mijloace de nimicire în masă a faunei;

- odată ce această încadrare nu a fost făcută la etapa urmăririi penale sau în instanța de fond, instanța de apel nu este în drept să recalifice fapta din prevederile art.186 Cod penal în baza art.234 Cod penal, urmând a fi pronunțată o sentință de achitare;

- instanța nu s-a expus asupra versiunii inculpatului că peștele depistat în automobilul său a fost procurat, că martorii acuzării nu puteau pe timp de noapte să recunoască, la o distanța de aproximativ 100 metri persoana care era în luntre;

- instanța și procurorul nu au verificat declarațiile inculpatului privind exercitarea presiunii psihologice asupra lui de către poliție;

- art.4 al Protocolului 7 al CEDO, interzice urmărirea penală sau judecarea a celei de a doua „infrațiune” în măsura în care aceasta decurge din fapte identice sau fapte care sunt în mod substanțial aceleași;

- instanța de fond, cunoscând despre procedura administrativă/penală, finisată cu executarea pedepsei cu amenda, era obligată să verifice legalitatea hotărârilor prin care s-a redeschis a doua „procedură penală”. Or, conform constatărilor Curții Europene, s-a subminat garanția prevăzută la art.4 al Protocolului nr.7 CEDO;

- instanța nu a anulat procesul-verbal în privința lui Ermurachi Andrei cu privire la contravenția prevăzută la art.114 alin.(5) Cod contravențional, din 19 aprilie 2011, și hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat Ialoveni din 05 mai 2011 de sancționare, și a examinat contestația depusă după executarea sancțiunii aplicate, la 16 mai 2011, adică peste termenul legal prevăzut la art.448 Cod contravențional.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2014, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că instanță de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei, probele prezentate de părți fiind apreciate cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpaților în săvârșirea infrațiunii incriminate.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a reținut ca probe ce confirmă vinovăția inculpaților: - declarațiile reprezentantului părții vătămate Gh. Bortă, martorilor xxxx, xxxx, xxxx și xxxx, cât și înscrisurile cum ar fi: - procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011; - actul de constatare nr.27 din 20 aprilie 2011; - plângerea părții vătămate; - hotărârea Judecătoriei Ialoveni nr.xxxx din 28 iunie 2011.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Gîlcă Iilie în numele inculpatului Ermurachi Andrei, invocând temeiurile de drept prevăzute la pct.6), 8), 12), 16) art.427 alin.(1) Cod de procedură penală. Apărătorul a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii contestate și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele:

- instanța nu a examinat și nu s-a pronunțat asupra mai multor argumente invocate de partea apărării în apelurile declarate, și anume: 1) cu privire la presiunea psihologică a poliției asupra inculpatului cu scopul de a semna procesul verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011, sub aspectul cerințelor jurisprudenței CEDO; 2) dacă procurorul a considerat că fapta este una penală, atunci urma să se conducă de prevederile art.116 Cod penal (concurența dintre norma generală și cea specială) și să califice fapta în baza normei speciale art.234 Cod penal; 3) prin decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al CSJ din 09 iunie 2010 a fost anulată adeverința de privatizare nr.13/02 din 12 octombrie 2001 eliberată de Departamentul Privatizării și prin urmare SA „Pescăruș-Dănceni” nu este parte corespunzătoare în acest proces; 4) instanțele eronat au pus la baza hotărârilor de condamnare ca probă decisivă procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011, de vreme ce plângerea despre maltratarea lui A. Ermurachi nu a fost examinată în condițiile legii; 5) în apelurile declarate de partea apărării s-a contestat și veridicitatea declarațiilor martorilor Gh. Postică, I. Bivol și V. Martin, însă instanța de apel contrar prevederilor art.414 alin.(3) Cod de procedură penală nu a audiat suplimentar acești martori și pripit a conchis că vina inculpaților este dovedită integral, inclusiv și prin declarațiile acestora; instanțele ierarhic inferioare pronunțând hotărârile de condamnare au încălcat prevederile art.7 alin.(2) Cod penal, art.22 Cod de procedură penală, precum și art.4 protocolul 7 la Convenția Europeană; 6) prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 28 iunie 2011 a fost admisă contestația S.A. „Pescăruș-Dănceni” fiind anulată amenda, însă nu au fost anulată hotărârea Inspectoratului Ecologic de stat Ialoveni din 05 mai 2011, prin care lui Ermurachi Andrei i-a fost aplicată amenda, astfel faptul dat împiedică desfășurarea procesului penal și prin urmare instanțele erau obligate să înceteze procesul penal în baza art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală; 7) decizia contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind insuficient și superficial motivată, fiind astfel încălcat art.6 CEDO.

6.1. Recurs ordinar a mai fost declarat de către avocatul Trestianu Dorin în numele inculpatului Ceresco Vitalie, care, invocând temeiurile prevăzute la art.727 alin.(1) prct.6) și 8) Cod de procedură penală, au solicitat casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 aprilie 2015, recursurile au fost admise, casată total decizia contestată, prin extindere și în privința lui Frunze Andrei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7.1. În motivarea deciziei instanța de recurs a reținut că instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în apelurile apărării - organul de urmărire penală urma să se conducă de prevederile art.116 Cod penal și să califice fapta în baza normei speciale respective, că conform actului de constatare nr.27 din 20 aprilie 2011 peștele ridicat de la inculpați este în stare de putrefacție, nefiind dovedit că acesta a fost pescuit anume pe 19 aprilie 2011 ora 15.30, că nu au fost prezentate probe care ar confirma că peștele ridicat de la inculpați aparține părții vătămate S.A. „Pescăruș-Dănceni”.

Instanța de apel s-a pronunțat superficial, fără o argumentare cuvenită și asupra alegațiilor apărării că colaboratorii poliției au aplicat presiune psihologică asupra inculpatului Ermurachi Andrei, cu scopul de a-l determina să semneze procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011, că prin decizia Colegiului civil al CSJ din 09 iunie 2010 a fost anulată adeverința de privatizare nr.13/02 din 12 octombrie 2001, eliberată de Departamentul Privatizării, iar S.A. „Pescăruș-Dănceni” nu este parte corespunzătoare în acest proces.

Astfel, instanța de apel nu a ținut cont de explicațiile de la pct.21.1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, potrivit căror, în condițiile când inculpatul înaintează versiuni de aplicare a constrângerii în timpul urmăririi penale, instanța de apel, amânând examinarea, va întreprinde măsuri adecvate de verificare a acestor circumstanțe prin intermediul procurorului”.

În același timp, în partea descriptivă a sentinței se invocă doar prejudiciul total de 7.606,5 lei, fără a fi specificat cuantumul de pește pe specii și costul unui kilogram, nefiind clară formarea acestui prejudiciu, or, în această sumă este inclus atât prețul comercial al peștelui ridicat de la inculpați, cât și costul fiecărui exemplar separat.

Instanța de apel a lăsat fără apreciere explicația lui G. Borta, că peștele ridicat de la inculpați a fost cântărit și numărat în prezența ultimilor, a polițistului V. Marin și inspectorului piscicol. Însă, din actul de constatare nr.27 din 20 aprilie 2011, rezultă că acesta a fost întocmit în lipsa inculpaților, nefiind prezenți la efectuarea procedurii date.

Mai mult, din conținutul actului nominalizat nu rezultă că peștele depistat la inculpați ar fi fost numărat, precum și nu sunt careva date despre fiecare specie în parte, pe când în demersul reprezentantului părții vătămate, G. Borta este indicat că S.A. „Pescăruș-Dănceni” i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 7.606,5 lei, suma fiind calculată reieșind din greutatea peștelui ridicat și din calculul pentru fiecare exemplar în parte. Instanța de apel a indicat hotărârea Judecătoriei Ialoveni nr.xxxx din 28 iunie 2011, ca probă care confirmă vinovăția inculpaților, fără a supune unei analize minuțioase textul acestei hotărâri din care rezultă ca instanța a admis contestația S.A. „Pescăruș-Dănceni” și a anulat amenda aplicată lui A. Ermurachi, însă nu a anulat și hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat Ialoveni din 05 mai 2011.

Totodată, potrivit declarațiilor inculpaților, peștele depistat în automobilul lui A. Ermurachi a fost procurat de pe traseu, ultimii invocând ca acest fapt poate fi confirmat de martorii xxxx și xxxx, declarații pe care instanța de apel le-a respins fără a-și argumenta concluzia în acest sens, indicând doar ca acestea urmează a fi apreciate critic, or acești martori, ca și martorii acușării, au depus declarații fiind avertizați de răspundere penală în conformitate cu prevederile art.312-313 Cod penal.

O astfel de abordare a problemei de drept nu poate fi susținută, deoarece la unele argumente invocate în apeluri nu s-a dat un răspuns argumentat, iar altele au fost ignorate în totalitate, nefiind redată în textul deciziei. Instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, a susținut poziția instanței de fond în ce privește aprecierea probelor, acceptând niște concluzii de ordin general, cu privire la conținutul declarațiilor reprezentantului părții vătămate G. Borta, a martorilor xxxx, xxxx și xxxx, fără a le da o apreciere prin prisma art.101 alin.(1) Cod de procedură penală.

Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate.

Instanța de apel urma să analizeze, să aprecieze și să verifice fiecare probă în parte, să dezvăluie fiecare concluzie de acceptare sau respingere a probei, fapt ce nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei.

Instanța de apel nu a înlăturat contradicțiile dintre declarațiile date de reprezentantul părții vătămate și concluziile din actul de constatare nr.27 din 20 aprilie 2011, nu a clarificat care este valoarea reală a prejudiciului cauzat și cui a fost acesta cauzat, dacă corespunde fapta constatată prin rechizitoriu și prin hotărârile instanțelor judecătorești cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților.

La fel, instanța de apel urma să se pronunțe asupra fiecărui argument din apelurile declarate, în baza evaluării proprii și juste a probelor administrate în cursul urmăririi penale, a celor readministrate în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate la etapa cercetării judecătorești și a celor administrate, cu respectarea dreptului la apărare al părților, să rețină corect starea de fapt, vinovăția inculpaților și încadrarea juridică a faptelor comise de către aceștia.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, apelurile au fost admise, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Ceresco Vitalie, Ermurachi Andrei și Frunze Andrei au fost achitați de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.27, 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

8.1. În motivarea deciziei instanța de apel a menționat că, instanța de fond doar a enumerat probele administrate, însă nu a apreciat separat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpaților în rechizitoriu, nu a constatat cine este partea vătămată și care este valoarea bunurilor sustrase.

Potrivit Actului de constatare din 20 aprilie 2011, peștele ridicat de la inculpați era în stare de putrefacție și nu poate fi reținut ca fiind probat că a fost pescuit anume la 19 aprilie 2011, ora 15.30.

În același timp, S.A. „Pescăruș-Dănceni” nu are statut de parte vătămată, nefiind confirmat că la data săvârșirii faptei deținea în folosință iazul. Prin decizia din 09 iunie 2010, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a anulat adeverința de privatizare nr.xxxx din 12 octombrie 2001, eliberată de Departamentul Privatizării și privatizarea de către S.A. „Pescăruș-Dănceni” a digului, canalelor de scurgere a apelor revărsate și întărirea pantei la heleșteul Suruceni și digului la heleșteul Suruceni nr.2.

Astfel, S.A. „Pescăruș-Dănceni” nu poate avea statut de parte vătămată.

Totodată, prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 28 iunie 2011, a fost admisă contestația S.A. „Pescăruș-Dănceni” și anulată amenda stabilită prin hotărârea IE Ialoveni din 05 mai 2011 în baza art.114 alin.(5) Cod contravențional, cu remiterea materialelor acumulate și procesul-verbal din 19 aprilie 2011 către procuror, pentru a verifica dacă încălcarea lui Ermurachi Andrei constituie elemente constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) Codul penal.

Anterior, la 05 mai 2011 prin hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat Ermurachi Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.114 alin.(5) Cod contravențional și supus amenzii, pe care acesta a achitat-o, temei de adoptare a hotărârii din 05 mai 2011 fiind procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011.

Anulând amenda stabilită prin hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai 2011 în baza art.114 alin.(5) Cod contravențional, instanța de fond nu a anulat și hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai 2011 și procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011 în privința lui Ermurachi Andrei.

Deci, instanța de apel a considerat, că inculpatul Ermurachi Andrei a fost pedepsit dublu, prin ce i s-a încălcat dreptul de a nu fi urmărit, judecat și pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, în corespundere cu prevederile art.22 Cod de procedură penală și art.7 alin. (2) Cod penal.

Probele relevate în cuprinsul sentinței nu prezintă garanții de probare certă și concludentă a vinovăției inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate, motiv pentru care se impune achitarea lor conform prevederilor art.389 alin. (1) Cod de procedură penală.

9. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

9.1. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău Sîli Radu, care, invocând temeiurile de drept prevăzute la pct.6) art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate și menținerea sentinței în privința inculpaților Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, rejudecarea cauzei în privința inculpatului Ceresco Vitalie și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal în privința lui să fie încetat, în legătură cu decesul.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele:

- soluția instanței de apel contravine prevederilor art.419 Cod de procedură penală, conform cărui rejudecarea cauzei de către instanțe de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță;

- instanța era obligată să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor, atât de învinuire, cât și cele de apărare. Toate probele se supun analizei, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de părți în ședință;

- vinovăția inculpaților a fost dovedită pe deplin prin probele administrate;

- instanța de apel incorect a apreciat probele acuzării, nu a evaluat multilateral și obiectiv declarațiile reprezentantului părții vătămate G. Bortă, a martorilor xxxx, xxxx, xxxx și xxxx, procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011, actul de constatare nr.xxx din 20 aprilie 2011, plângerea părții vătămate S.A. „Pescăruș-Dănceni”, hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 28 iunie 2011 și decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 19 august 2011;

- decizia Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2010, prin care a fost anulată adevărul de privatizare a digului iazului Suruceni și Suruceni 1, nu are relevanță, aceasta atestând doar simplul fapt, că iazul Suruceni, pe parcursul anilor, a fost obiectul unor litigii civile și nu determină dreptul de proprietate asupra iazului;

- conform normelor Codului civil, dreptul de proprietate se dobândește din momentul înregistrării în registrul bunurilor imobile, iar conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, dreptul de proprietate aparține S.A. „Pescăruș- Dănceni”;

- faptul că pe parcursul anilor iazul Suruceni a fost obiectul unor litigii civile, nu acordă drept inculpaților de a pescui ilegal peștele din iaz, care este proprietate privată a S.A. „Pescăruș-Dănceni”;

- S.A. „Pescăruș-Dănceni”, fiind proprietar al iazului Suruceni, are dreptul constituțional la respectarea bunurilor sale proprietate privată, iar acțiunile inculpaților corect au fost încadrate în baza art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, dar nu în baza art.114 alin.(5) Cod contravențional;

- a fost confirmat că prin acțiunile ilegale ale inculpaților, din proprietatea S.A. „Pescăruș-Dănceni” a fost sustras pește, părții vătămate fiindu-i pricinuită o daună considerabilă, în sumă de 7.606,5 lei;

- este nefondată poziția apărării privind dubla condamnare, deoarece prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 28 iunie 2011 a fost admisă contestația S.A. „Pescăruș-Dănceni” și anulată hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat Ialoveni din 05 mai 2011, prin care Ermurachi Andrei a fost sancționat cu amendă în mărime de 100 unități convenționale, cu remiterea materialelor către Procuratura Ialoveni pentru verificarea faptului dacă în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.186 alin.(2) Cod penal, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 august 2011 a fost respins ca nefondat recursul lui Ermurachi Andrei declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 28 iunie 2011;

- instanța de apel nu a respectat indicațiile Curții Supreme de Justiție formulate în decizia din 15 aprilie 2015 și s-a limitat la respingerea argumentelor acuzării fără a da apreciere probelor prezentate, care dovedesc vinovăția inculpaților, concluzia fiind una

greșită, deși există o sentință de condamnare, în care instanța de fond, bazându-se pe aceleași probe, a argumentat detaliat vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate.

9.2. Reprezentantul părții vătămate SA „Pescăruș-Dănceni” V. Bortă, invocând temeiurile de drept prevăzute la pct.6) art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate și menținerea sentinței în privința inculpaților Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, rejudecarea cauzei în privința inculpatului Ceresco Vitalie și pronunțarea unei noi hotărâri prin care procesul penal în privința lui să fie încetat, în legătură cu decesul.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele argumente:

- S.A. „Pescăruș-Dănceni” a suportat un prejudiciu material în sumă de 2.946,5 lei, calculat din cantitatea de pește sustras și un prejudiciu cauzat resurselor acvatice în sumă de 4.660 lei, calculat pe fiecare exemplar de pește, în baza anexei nr.2 din Legea nr.149 din 08 iunie 2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura;

- potrivit depozițiilor inculpatului Ermurachi Andrei din 19 aprilie 2011, necunoscând că pescuitul în această perioadă este interzis, el a mers la iazul Suruceni la pescuit cu undița electrică, unde a fost depistat de poliție;

- conform declarațiilor martorilor xxxx, xxxx și xxxx, inculpatul Ermurachi Andrei era pe iaz, într-o barcă, având la el o undiță electrică. Acesta mergea cu undița prin apă, iar altă persoană aduna peștele și îl puneă în barcă, o altă persoană era lângă automobilul de pe malul iazului;

- dat fiind că inculpații, la sustragerea peștelui au utilizat undița cu curent electric, peștele a doua zi deja nu mai corespundea cerințelor sanitare veterinare pentru comercializare. Totodată, această metodă de pescuit are efecte negative foarte grave asupra florei și faunei;

- decizia Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2010, privind anularea adevărului de privatizare a digului iazului Suruceni și Suruceni 1, nu are relevanță, aceasta atestând doar că iazul Suruceni, pe parcursul anilor, a fost obiectul unor litigii civile și nu determină dreptul de proprietate al iazului;

- dreptul de proprietate, conform normelor Codului civil, se dobândește din momentul înregistrării în registrul bunurilor imobile, iar conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, dreptul de proprietate asupra iazului aparține S.A. „Pescăruș-Dănceni”, începând din 1995;

- faptul că pe parcursul anilor iazul Suruceni a fost obiectul unor litigii civile, nu acordă drepturi inculpaților de a pescui ilegal peștele din iaz, care este proprietate privată a S.A. „Pescăruș-Dănceni”;

- dreptul S.A. „Pescăruș-Dănceni” de a gestiona iazul Suruceni se confirmă și prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 iulie 2012, prin care a fost respinsă acțiunea Primăriei s. Suruceni împotriva S.A. „Pescăruș-Dănceni”, S.R.L. „Victoriaș”, intervenienți accesorii Agenția „Apele Moldovei” și Agenția Relații Funciare și Cadastru privind declararea nulității titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, titlurilor de stat de folosință separată a apelor și a contractului de vânzare-cumpărare din

12 iunie 2006 și hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 07 aprilie 2004, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 aprilie 2004, Consiliul Primăriei s. Suruceni, r-nul 10 Ialoveni fiind obligat să restituie bazinul acvatic heleșteul Suruceni 2 în posesia S.A. „Pescăruș-Dănceni” cu înlăturarea obstacolelor;

- consiliul sătesc Suruceni, de mai multe ori a încercat să însușească ilegal terenul fondului apelor proprietate publică a statului;

- prin decizia nr.xxxx din 19 martie 2001, privind trecerea în proprietatea publică a unității teritorial administrative a unor bunuri aflate pe teritoriul comunei Suruceni, consiliul a încercat să treacă în proprietate publică locală terenul subacvatic (terenul fondului apelor) al iazului Suruceni și al iazului Suruceni 2, iar prin hotărârea Judecătorei Ialoveni din 19 iulie 2004, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2005, a fost anulată decizia dată;

- inculpatul Ermurachi Andrei a recunoscut că a mers la pescuit cu permisiunea primarului, cunoștea că iazul este păzit și că iazul a fost obiect al litigiilor în perioada anilor 2004 – 2013;

- în același timp, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile eliberat de OCT Ialoveni, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat pe numele S.A. „Pescăruș-Dănceni” de către Agenția Relații Funciare și Cadastru și titlul de folosire separată a apei eliberat de Agenția Apele Moldovei, confirmă că S.A. „Pescăruș-Dănceni” gestionează iazul Suruceni începând cu anul 1995;

- constatările instanței de apel sunt eronate și contrare situației reale, examinarea cauzei având loc cu încălcarea principiului independenței și imparțialității instanței de judecată;

- S.A. „Pescăruș-Dănceni”, fiind proprietar al iazului Suruceni, are dreptul constituțional la respectarea bunurilor sale proprietate privată; - totodată, din conținutul contestației depusă de S.A. „Pescăruș-Dănceni” și din conținutul hotărârii Judecătorei Ialoveni din 28 iunie 2011 rezultă că s-a anulat hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat Ialoveni din 05 mai 2011 prin care a fost amendat Ermurachi Andrei în baza art.114 alin.(5) Cod contravențional.

10. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2016 au fost admise recursurile ordinare, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

10.1. În motivarea deciziei instanța de recurs a reținut că instanța de fond nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu. Nu a indicat în hotărâre motivele pentru care a respins probele apărării și versiunile inculpaților; nu a constatat fapta conform circumstanțelor invocate în rechizitoriu, în partea descriptivă a sentinței fiind indicat doar prejudiciul total de 7.606,5 lei, fără a fi specificat cuantumul de pește pe specii și costul unui kilogram, conform învinuirii formulate.

Faptul că sentința este neîntemeiată legal, a fost constatat și prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 aprilie 2015, care, fiind irevocabilă, are puterea unui lucru judecat (pct.6 din decizie).

Astfel, instanța de recurs a reținut că, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

A mai reținut instanța de recurs că, potrivit art.414 alin.(1), (5), (6), 417 alin.(1) pct. 8), 419, 394 alin.(3) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel).

Însă, instanța de apel, corect concluzionând că sentința este una neîntemeiată și rejudecând cauza potrivit regulilor generale, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (pct.7 din decizie):

a) nu a indicat învinuirea pe baza căreia cauza în privința învinuiților a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor de drept pentru achitarea inculpaților, or, norma de drept invocată de instanța de apel - art.389 alin.(1) Cod de procedură penală, nu prevede temeiuri pentru adoptarea unei sentințe de achitare;

b) nu a apreciat fiecare probă separat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele invocate în rechizitoriu și cu expunerea motivelor pentru care instanța a respins probele aduse în sprijinul acușării;

c) conform procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d.20 vol. II), nu a verificat în ședința de judecată nici o probă, prin citirea și consemnarea lor în respectivul proces-verbal, dar și-a întemeiat concluziile pe asemenea probe, inclusiv pe declarațiile inculpaților, martorilor xxxx, xxxx, xxxx, xxxx, xxxx și xxxx, probele scrise de la (f.d.6, 13, 17, 22, 23, 31, 37, 164-169 vol. I);

d) a pronunțat o hotărâre neîntemeiată în privința inculpatului V. Ceresco, procesul penal în privința acestuia urmând a fi încetat necondiționat în legătură cu decesul.

Potrivit art.art.391 alin.(1) pct.2), 394 alin.(4) și 396 pct.2) Cod de procedură penală, dacă a intervenit decesul inculpatului se adoptă o sentință de încetare a procesului penal. Partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal. Dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 13 decembrie 2016 au fost admise apelurile, casată sentința, inclusiv în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

A fost încetat procesul penal de învinuire a lui Ceresco Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal în legătură cu decesul inculpatului.

A fost încetat procesul penal de învinuire a lui Ermurachi Andrei și Frunze Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal și liberați de răspundere penală în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal.

A fost încetat procesul cu privire la acțiunea civilă înaintată de SRL „Pescăruș-Dănceni” în partea înaintării pretențiilor către Ceresco Vitalie.

A fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de SRL „Pescăruș-Dănceni” către Ermurachi Andrei și Frunze Andrei privind repararea prejudiciului material.

A fost încasat în mod solidar din contul lui Ermurachi Andrei și Frunze Andrei în beneficiul SRL „Pescăruș-Dănceni” prejudiciul material în mărime de 7606, 5 lei și cheltuieli de asistenta juridică în mărime de 3800 lei.

11.1. În motivarea deciziei instanța de apel a reținut că, din conținutul sentinței Judecătorei Ialoveni din 30 decembrie 2013 rezultă că instanța de fond în partea descriptivă a actului de dispoziție inițial nu a constatat fapta conform circumstanțelor invocate în rechizitoriu, fiind indicat doar prejudiciul total de 7606,5 lei, fără a fi

specificat cuantumul de pește pe specii și costul unui kilogram, conform învinuirii formulate.

Mai mult ca atât, prima instanță nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu. Nu a indicat în hotărâre motivele pentru care a respins probele apărării și versiunile inculpaților.

Instanța de apel a reținut că, Judecătoria Ialoveni în sentința din data de 30 decembrie 2013, nu a constatat fapta comisă de inculpați, potrivit învinuirii aduse acestora potrivit învinuirii formulate.

Totodată, instanța de apel a conchis, ținând cont de prevederile art.art.24, 27, 99-101, 389, 394 Cod de procedură penală, de a înceta procesul penal de învinuire a lui Ceresco Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, în legătură cu decesul acestuia.

Instanța de apel a stabilit fapta comisă de inculpații Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, și a pus la baza actului de dispoziție emis probele cercetate în prima instanță și cadrul instanței de apel, cărora le-a dat o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, considerând că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția inculpaților Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal - „tentativa de furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile”.

Referitor la învinuirea adusă inculpaților, Ermurachi Andrei și Frunze Andrei în baza art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, a indicat următoarele:

În acest sens, în ședința instanței de apel s-a stabilit că, la data de 19 aprilie 2011, aproximativ la ora 15:30, Ermurachi Andrei, împreună cu Frunze Andrei și Ceresco Vitalie, prin înțelegere prealabilă, având intenția sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se pe teritoriul iazului situat în sat. Suruceni r-I Ialoveni, care aparține la S.A. „Pescăruș-Dănceni”, au împărțit între ei rolurile, conform cărora Ermurachi Andrei împreună cu Ceresco Vitalie cu ajutorul unei bărci de cauciuc de culoare verde au înotat pe iaz, unde folosind o undiță electrică la care era unit un acumulator puternic electric, au practicat pescuitul mai multor specii de pește.

Ulterior, ambii au ieșit din apă unde erau așteptați de Frunze Andrei, care tot acest timp s-a aflat pe malul iazului asigurând paza celor doi și totodată având grijă de automobilul ce-i aparține lui Ermurachi Andrei de model „Ford Scorpion”. Toți trei au încărcat peștele prins, barca și undița electrică cu tot cu acumulator în automobil, după ce au încercat să părăsească locul faptei. În acest timp, infractorii au fost depistați de către inspectorul piscicol al S.A „Pescăruș-Dănceni”, Bivol Ion, la fața locului, care a anunțat colaboratorii de poliție și ca rezultat făptuitorii au fost reținuți și escortați la Comisariatul de Poliție Ialoveni.

Potrivit demersului reprezentantului întreprinderii piscicole S.A. „Pescăruș-Dănceni” Bortă Ghenadie, din 25 octombrie 2011 cu nr.9, conform prevederilor Legii

nr.149-XVI „privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura” din 08 iunie 2006, au fost efectuate calculele la speciile de pești pescuiți de către Ermurachi Andrei, Cerescu Vtalie și Frunze Andrei și anume :

- Singer 18 ex. x 40 lei/ex = 720 lei. 15,35 kg x 28 lei/kg = 429,8 lei
- Carp 130ex. x 40lei /ex = 520 lei 19,5 kg x 70 lei/kg = 1365 lei
- Cosaș 4 ex. x 80lei /ex = 320 lei 1,8 kg x 65 lei/kg = 117 lei
- Biban 4 ex. x 20lei /ex = 80 lei 0,25 kg x 10 lei/kg = 2,5 lei
- Caras 151 ex. x 20 lei /ex = 3020 lei 39,7 kg x 26 lei/kg = 1032,2 lei.

În așa mod, S.A. „Pescăruș-Dănceni” i-a fost cauzată o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 7606,5 lei.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpaților Frunze Andrei și Ermurachi Andrei, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, deși inculpații Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, nu și-au recunoscut culpa, vinovăția lor, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, se confirmă și prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice ce coroborează între ele, și anume:

- declarațiile reprezentantului părții vătămate, S.A. „Pescăruș-Dănceni” - Bortă Ghenadie, date în cadrul examinării cauzei în prima instanță;

- declarațiile martorului xxxx, date în ședința instanței de apel;
- declarațiile martorului xxxx, date în prima instanță;
- declarațiile martorului xxxx, date în prima instanță;
- declarațiile martorului xxxx, date în prima instanță;
- declarațiile martorului xxxx, date în prima instanță;
- declarațiile martorului xxxx, date în prima instanță;
- declarațiile martorului xxxx, date în prima instanță.

La fel, instanța de apel a mai menționat că, vinovăția inculpaților, în rând cu declarațiile reprezentantului părții vătămate și a martorilor audiați, și-a găsit confirmare prin probele acumulate pe parcursul urmăririi penale și administrate în ședința de judecată a instanței de apel și anume:

- procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011, conform căruia Ermurache Andrei la data de 19 aprilie 2011 ora 12.00-16.00, la iazul din s. Suruceni a pescuit cu utilizarea curentului electric (f.d.17 vol. I);

- act de constatare nr.27 din 20 aprilie 2011, prin care a fost efectuată evaluarea produselor piscicole care au fost ridicate de către inspectorii piscicoli de la persoanele fizice (braconieri) în următoarea cantitate: pește caras - 40,5 kg, pește fitofag - 13,3 5 kg, pește carp alb - 19,5 kg, biban - 0,250 kg, carp de Amur -1,8 kg, iar în total 75, 4 kg (f.d.37 vol. I);

- plângerea părții vătămate, S.A. „Pescăruș-Dănceni”, precum că la 19 aprilie 2011 ora 15.30, a fost prins în flagrant la furat pește dl Ermurache Andrei, ajutat de alte două persoane, utilizând o barcă de cauciuc și o undiță electrică, asamblată cu acumulator, cauzându-i o paguba materială estimată la suma de 7606,5 lei (f.d.13 vol. I);

- Hotărârea Judecătorei Ialoveni nr.xxxx din 28 iunie 2011, menținută prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 19 august 2011, conform căreia a fost admisă contestația S.A. „Pescăruș-Dănceni” și anulată amenda stabilită prin hotărârea IE Ialoveni din 05 mai 2011 în baza art.114 alin.(5) Cod contravențional, cu remiterea materialelor acumulate și procesul-verbal din 19 aprilie 2011 către procuror, pentru a verifica dacă încălcarea lui Emurache Andrei constituie elemente constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) Cod penal (f.d.23 vol. I).

De asemenea în cadrul ședinței instanței de apel a fost cercetat în calitate de probă din partea apărării nota informativă eliberată de șeful adjunct al Direcției raionale pentru siguranța alimentelor Ialoveni A. Palade, prin care s-a indicat că „conform normelor sanitare veterinare Legea 221 din 19 octombrie 2007, termenul de comercializare a peștelui proaspăt constituie 24 ore, dar a peștelui viu constituie 72 ore. Peștele cu simptomele expuse în actul de constatare nr.xxxx din 20 aprilie 2011, avea o durată de păstrare mai mult de 72 ore.”

Totodată, instanța de apel a menționat că din declarațiile martorilor xxxx, xxxx, xxxx și xxxx, care sunt martori oculari ai comiterii infracțiunii incriminate inculpaților Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, rezultă că aceștia au văzut o barcă în care se aflau două persoane (Ermurachi Andrei și Ceresco Vitalie) care pescuiau, iar pe mal îi aștepta o altă persoană (Frunze Andrei). Au așteptat aproximativ o oră ca aceste persoane să iasă la mal, au văzut cum ei au pus peștele în mașină. Din trei persoane l-au recunoscut doar pe inculpatul Ermurachi Andrei. Aceste trei persoane s-au urcat în automobil și au încercat să fugă, însă au fost stopați, a deschis portbagajul unde au fost depistate luntrea, undița și peștele. După aceasta cu toții au mers la CPR Ialoveni unde au numărat peștele și s-a întocmit actul.

Totodată, martorul Marin Valeriu, care este colaborator al CPR Ialoveni a explicat că, la data de 19 aprilie 2011 fiind în serviciu la CPR Ialoveni, a fost anunțat telefonic că în coada iazului s. Suruceni au fost observate niște persoane care prind pește. Deplasându-se la fața locului, Bivol Ion a rămas la dambă, iar el cu Mereacre Alexandru au mers în coada iazului și s-au pus cu mașina după niște copaci și așteptau. Între timp Mereacre Alexandru a fost telefonat de Bivol Ion care i-a comunicat că persoanele s-au urcat într-un automobil și s-au pornit spre dambă. S-au deplasat și ei în acel loc unde a observat un automobil de model „Ford”, de culoare gri sau albastră și care l-au stopat. La volanul automobilului se afla Ermurache Andrei, iar pe bancheta din față și din spate erau câte o persoană. Au verificat unitatea de transport și în portbagaj a fost depistate 2 sau 3 genți în care se afla pește de diferite specii, o pereche de cizme de cauciuc, iar în salon era o barcă din cauciuc, un acumulator de automobil și o undiță electrică. Cu toții au mers la CPR Ialoveni, unde au cântărit și numărat peștele și s-au întocmit documentele necesare, a fost informat proprietarul, întocmit procesul-verbal și acele trei persoane au dat explicații. Totodată, din declarațiile martorului rezultă că inculpatul, Ermurachi Andrei, a explicat că a prins pește în s. Suruceni cu acordul primarului din sat.

Astfel, în ședința de judecată din probele administrate și cercetate conform principiilor procesului-penal, inclusiv principiul nemijlocirii, instanța de apel a conchis că

s-a probat luarea ilegală și gratuită din proprietatea SA „Pescăruș-Dănceni” a peștelui și anume a 18 exemplare de pește de specie „Singer”, 13 exemplare de „Carp”, 4 exemplare de „Cosaș”, 4 exemplare de „Biban” și 151 exemplare de „Caras”.

La acest capitol, instanța de apel a considerat nefondate alegațiile apelantului - avocatului Gîlcă Ilie, precum și versiunea înaintată de inculpați, că peștele care a fost depistat în automobilul inculpatului Ermurachi Andrei, a fost procurat de pe traseu.

Prin probele acumulate la cauza penală, inclusiv din declarațiile martorilor xxxx, xxxx, xxxx și xxxx, care au văzut momentul de sustragere a peștelui din iazul ce aparține S.A. „Pescăruș-Dănceni”, se infirmă versiunea despre cumpărarea peștelui.

Ca urmare, urmează a fi apreciate critic declarațiile martorului apărării, xxxx, care a comunicat că i-a văzut pe inculpați cumpărând pește între satele Suruceni și Nimoreni, deoarece acestea sunt combătute prin celelalte probe administrate în ședința instanței de apel.

Totodată, vinovăția inculpaților, în comiterea faptei de tentativă de furt rezultă și din declarațiile martorului, xxxx, care la data comiterii infracțiunii deținea funcția de Primar în s. Suruceni, și care a comunicat că în perioada de paște a anului 2011, adică în perioada comiterii infracțiunii, a fost telefonat de către inculpatul, Ermurache Andrei și întrebat cui aparțin iazurile, la care ultimul i-a comunicat că este Decizia Curții Supreme de Justiție prin care a fost anulată privatizarea de către S.A. „Pescăruș-Dănceni” și iazul a trecut în proprietatea primăriei. Totodată, acesta a comunicat că, inculpatul, Ermurachi Andrei a încercat să pescuiască pește de la iazul ce aparținea S.A. „Pescăruș-Dănceni”, dar barca s-a răsturnat și nu a fost posibil.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut că din declarațiile martorilor, inclusiv a colaboratorului de poliție Marin Valeriu, că în momentul când a fost prins în flagrant, inculpatul Ermurachi Andrei nu a declarat ca peștele este cumpărat, încercând să se eschiveze de la faptele comise prin referirea la Decizia Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2010 și a apelat la ajutorul Primarului s. Suruceni, precum că li s-a permis să pescuiască pește din acest iaz. Tocmai din acest fapt, ca urmare a depistării comiterii infracțiunii, toate persoanele prezente la fața locului s-au deplasat mai întâi la Primărie apoi la Comisariatul de Poliție după care la Direcția Raională Sanitar Veterinară și pentru siguranța Produselor de Origine Animală, fapt recunoscut de toate părțile în proces.

Totodată, instanța de apel a notat că, deși inculpații au fost observați de către martorii xxxx, xxxx, xxxx și xxxx, în momentul săvârșirii sustragerii, inculpații erau convinși că cele săvârșite de ei rămân neobservate. Acest fapt rezultă și din aspectul că inculpații în prealabil și-au împărțit rolurile iar, inculpatul Frunze Andrei, a rămas la malul iazului anume pentru a asigura modul ascuns de comitere a infracțiunii de furt.

La fel, instanța de apel a reținut că, în speță acțiunea a fost comisă în coautorat de inculpații Ermurachi Andrei, Frunze Andrei și Ceresco Vitalie.

În ceea ce privește circumstanța agravantă indicată la lit. d) alin.(2) al art.186 Cod penal, instanța de apel a reținut că în virtutea prevederilor art.126 alin.(2) Cod penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială

și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

A mai indicat instanța de apel că, luând în considerație venitul părții vătămate și valoarea daunei cauzate, prin însușirea ilegală în speță se atestă cauzarea părții vătămate, SA „Pescăruș-Dănceni”, a unui prejudiciu considerabil.

Totodată, instanța de apel a respins alegațiile, apelanților precum că SA „Pescăruș-Dănceni” nu are statut de victimă, deoarece iazul ar aparține Primăriei s. Suruceni.

Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 12 iulie 2012, a fost respinsă acțiunea Primăriei s. Suruceni împotriva S.A. „Pescăruș-Dănceni”, SRL „Victoriaș”, intervenienți accesorii, Agenția „Apele Moldovei” și Agenția Relații Fundare și Cadastru, cu privire la declararea nulității titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, titlurilor de folosință separată a apelor și a contractului de vânzare-cumpărare din 12 iunie 2006.

Prin Hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 07 aprilie 2004, menținută prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 14 octombrie 2004 (f.d.180 vol. I), Consiliul Primăriei s. Suruceni raionul Ialoveni, a fost obligat să restituie bazinul acvatic heleșteu Suruceni 2 în posesia S.A. „Pescăruș-Dănceni” cu înlăturarea obstacolelor.

Decizia Colegiului Civil al Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2010 la care fac trimitere inculpații atestă doar faptul că iazul din s. Suruceni pe parcursul anilor a fost obiectul unor litigii civile, însă acest act de dispoziție nu determină dreptul de proprietate a iazului s. Suruceni, or, peștele aflat în el, la acel moment era proprietatea S.A. „Pescăruș-Dănceni”.

Dreptul de proprietate, conform normelor Codului civil, se dobândește din momentul înregistrării în registrul bunurilor imobile, iar conform extrasului din registrul bunurilor imobile anexat la materialele cauzei (f.d.32 vol. I), se confirmă că dreptul de proprietate al iazului Suruceni aparține S.A. „Pescăruș-Dănceni”.

Faptul, că pe parcursul anilor iazul Suruceni a fost obiectul unor litigii civile, nu a oferit dreptul inculpaților Frunze Andrei și Ermurachi Andrei, de a sustrage peștele din iazul ce aparține cu drept de proprietate privată S.A. „Pescăruș-Dănceni”.

Totodată, la acest capitol, instanța de apel a respins și alegațiile apelantului, avocatului Arhiliuc Ion, precum că acțiunile inculpaților urmau a fi calificate în baza art.234 Cod penal „îndeletnicirea ilegală cu pescuitul, vânatul sau cu alte exploatari ale apelor”.

În acest sens instanța de apel a indicat, că componența de infracțiune prevăzute la art.234 Cod penal este incidentă doar în cazul în care pescuitul are loc într-un obiect acvatic piscicol ce aparține statului sau unităților administrative locale.

Dat fiind faptul că obiectul material al acestei infracțiuni îl constituie peștii sau alte organisme acvatice care alcătuiesc fondul piscicol.

Ca urmare, luând în considerație cele expuse, în speță s-a constatat că în momentul comiterii infracțiunii iazul aparținea părții vătămate, S.A. „Pescăruș-Dănceni” și organul de urmărire penală în mod corect a încadrat fapta inculpaților în baza art.art.27, 186

alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, ca infracțiune contra patrimoniului și nu infracțiune ecologică.

La fel, este lipsită de suport juridic și argumentele apelanților, avocaților Gîlcă Ilie și Arhiliuc Ion, precum că în speță s-a încălcat - dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, față de inculpatul Ermurachi Andrei.

Astfel, instanța de apel a notat că, la data de 19 aprilie 2011 în privința lui Ermurachi Andrei s-a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în baza art.114 alin.(5) Cod Contravențional pentru faptul că la data de 19 aprilie 2011 ora 12.00-16.00, la iazul din s. Suruceni a pescuit cu utilizarea curentului electric (f.d.17 vol. I).

Prin hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat din data de 05 mai 2011, Ermurachi Andrei a fost sancționat în baza art.114 alin.(5) Cod contravențional cu amendă în mărime de 100 u.c. (f.d.21 vol. I), pe care a achitat-o în aceeași zi (f.d.22 vol. I), ceea ce confirmă odată în plus, recunoașterea de către inculpat a faptului că a sustras pește din iazul ce aparține SA „Pescăruș-Dănceni”.

Totodată, instanța de apel a reținut că în baza hotărârii Judecătoreiei Ialoveni nr.xxxx din 28 iunie 2011, menținută prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 19 august 2011, a fost admisă contestația SA „Pescăruș-Dănceni” și anulată amenda stabilită prin hotărârea IE Ialoveni din 05 mai 2011 în baza art.114 alin.(5) Cod contravențional, cu remiterea materialelor acumulate și procesul-verbal din 19 aprilie 2011 către procuror, pentru a verifica dacă încălcarea comisă de Ermurachi Andrei constituie elemente constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) Cod penal (f.d.23, 25 vol. I).

Ca urmare nu este acceptabilă afirmația că s-ar fi încălcat principiul *non bis in idem* față de inculpatul Ermurachi Andrei.

Instanța de apel a accentuat că în privința inculpatului Ermurachi Andrei nu există o hotărâre definitivă de condamnare pentru aceeași faptă, dat fiind faptul că hotărârea Inspectoratului Ecologic a fost anulată.

Mai mult, deși în hotărârea Judecătoreiei Ialoveni s-a indicat că se anulează amenda stabilită lui Ermurachi Andrei, în decizia Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, care poartă caracter definitiv și care nu a fost contestată de părți prin intermediul căilor extraordinare de atac, s-a specificat că prin hotărârea din data de 28 iunie 2011 s-a anulat anume hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat Ialoveni din 05 mai 2011 care și produce efecte asupra lui Ermurachi Andrei. Astfel este nefondat și argumentul apelanților precum că odată ce în hotărâre nu s-a indicat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a hotărârii agentului constatator, rezultă că acestea au rămas valabile.

De asemenea instanța de apel a respins în calitate de probă nota informativă eliberată de șeful adjunct al Direcției raionale pentru siguranța alimentelor Ialoveni A. Palade, prin care s-a indicat că peștele cu simptomele expuse în Actul de Constatare nr.xxxx din 20 aprilie 2011, avea o durată de păstrare mai mult de 72 ore, or, după cum rezultă din înscrisul respectiv, comisia nu a văzut peștele, stabilind concluzia în baza unui act.

În plus, în cadrul ședinței de judecată s-a stabilit că după constatarea infracțiunii, peștele care constituie obiectul prezentei infracțiuni a fost purtat timp de mai bine de o jumătate de zi în portbagajul automobilului la Primăria s. Suruceni, apoi la Comisariatul de Poliție Ialoveni, apoi la Direcția Raională Sanitar - Veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală, în condiții nespecifice pentru păstrarea peștelui și la o temperatura mai înaltă decât în aer. Mai mult decât atât, instanța de apel a reținut că peștele sustras a 20 fost prins cu o undiță electrică, care duce la distrugerea faunei și respectiv la alterarea acestuia.

Faptul păstrării peștelui până la examinarea acestuia de către specialiștii, Direcția Raională Sanitar - Veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală în condiții contrare normelor sanitar veterinară a fost indicat și în Actul de Constatăre nr.27 din data de 20 aprilie 2011.

Mai mult, din declarațiile martorului Sinița Ana, angajată în cadrul Direcției raionale pentru siguranța alimentelor Ialoveni, rezultă că peștele poate ajunge în starea indicată în actul de constatare dacă este păstrat în condiții insalubre și la temperaturi înalte, circumstanțe prezente în speță.

Ca urmare, instanța de apel a respins argumentele avocatului Arhiliuc Ion, care a afirmat că în cauza penală dată nu s-a probat că peștele depistat în automobilul inculpatului Ermurachi Andrei, este peștele sustras din iazul S.A. „Pescăruș Dănceni”. Or, faptul comiterii infracțiunii rezultă din totalitatea mijloacelor de probă prezente la dosar, fapta fiind constatată imediat comiterii acesteia.

Totodată, instanța de apel a respins și alegațiile apelantului, avocatului Arhiliuc Ion, precum că învinuirea adusă inculpaților nu este una precisă și a motivat că faptele incriminate inculpaților Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, prin rechizitoriu, corespund rigorilor legale, învinuirea fiind clară, precisă și corespunzătoare cerințelor art.296 Cod de procedură penală.

În același context, în ședința instanței de apel s-a stabilit că diferența unor specii din rechizitoriu și actul de constatare din data de 20 aprilie 2011 se datorează faptului existenței mai multor denumiri a acestora atât uzuale, cât și științifice. Astfel încât prin denumirea de pește „Singer” s-a avut în vedere specia de „Fitofag” iar prin denumirea de „Cosaș” s-a avut în vedere specia de pește „Amur”.

Totodată, în cadrul examinării cauzei penale în instanța de apel, s-a stabilit că ca urmare a comiterii infracțiunii peștele a fost numărat și cântărit fapt confirmat de reprezentantul părții vătămate și colaboratorul de poliție a CPR Ialoveni, Marin Valeriu.

Referitor la prejudiciul cauzat părții vătămate S.A. „Pescăruș-Dănceni”, instanța de apel a reținut că acesta a fost determinat în acord cu prevederile anexei nr.2 al Legii fondul piscicol, pescuitul și piscicultura nr.149-XVI din 08 iunie 2006, cât și în baza prețului mediu pe piață a peștelui la data comiterii infracțiunii.

La fel, instanța de apel a respins alegațiile, avocaților Gîlcă Ilie și Arhiliuc Ion, precum că, instanța de fond n-a dat apreciere declarațiilor inculpatului Ermurachi Andrei, cu privire la presiune psihologică a poliției asupra lui ca să semneze procesul-verbal cu privire la contravenție și să achite amenda, în cauza contravențională.

Aceste afirmații poartă un caracter pur declarativ, nefiind invocate pe parcursul procesului penal. Mai mult, după cum rezultă din materialele dosarului penal, nici inculpatul Ermurachi Andrei și nici avocații acestuia nu au depus careva plângeri asupra acțiunilor colaboratorului de poliție.

Astfel, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpaților Frunze Andrei și Ermurachi Andrei, în comiterea infracțiunii prevăzute la art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal a fost stabilită fără echivoc.

Totodată inculpații Frunze Andrei și Ermurachi Andrei, urmează a fi liberați de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție.

Instanța de apel a reținut că inculpații Frunze Andrei și Ermurachi Andrei, au comis faptele imputate la data de 19 aprilie 2011. Astfel, luând în calcul prevederile art.60 alin. (1) lit. b) Cod penal, s-a constatat că, a expirat termenul pentru tragere la răspundere penală la data de 19 aprilie 2016.

De asemenea instanța de apel a reținut că, partea vătămată S.A. „Pescăruș-Dănceni”, a înaintat acțiune civilă, la faza judecării cauzei către inculpații, Ermurachi Andrei, Ceresco Vitalie și Frunze Andrei, în care au solicitat încasarea din contul acestora în mod solidar a prejudiciului material suportat ca urmare a comiterii infracțiunii în mărime de 7606, 50 lei cât și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3800 lei, pretenții pe care instanța de apel le-a considerat întemeiate și care au fost admise.

12. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

12.1. Avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului Frunze Andrei, care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei hotărâri de achitare a inculpatului.

În motivarea recursului, invocând temeii de drept pct.6) și pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, avocatul a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel doar a trecut în revistă probele administrate pe caz, însă nu a apreciat separat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării, nu a constatat în fapt cine este partea vătămată și care este valoarea bunurilor sustrase;

- aceste circumstanțe, fiind de natura elementului constitutiv al infracțiunii prevăzute la art.186 alin.(2) Cod penal, dar nefiind statuate, a generat condamnarea inculpaților pe presupuneri, adică neîntemeiat, odată ce probele administrate la dosar nu demonstrează valoarea reală prejudiciului cauzat în tentativa de sustragere a peștelui, cât și nu a fost determinată partea vătămată, circumstanțe, fiind de natura elementului constitutiv al infracțiunii prevăzute la art.186 alin.(2) Cod penal;

- în decizie se invocă prejudiciul total de 7606 lei și 50 bani, fără a fi specificat quantumul de pește pe specii și costul unui kg. Mai mult, nu este clar formarea acestui prejudiciu, or în această sumă este inclus atât prețul comercial al cantității peștelui ridicat de la inculpați, cât și costul fiecărui exemplar separat;

- potrivit explicației lui Bortă Ghenadie, peștele a fost cântărit și numărat în prezența inculpaților, polițistului V. Marin și a inspectorului piscicol (f.d.31 vol. I), fapt confirmat repetat în instanța de apel însă, din actul de constatare nr.27 din 20 aprilie 2011 rezultă că acesta a fost întocmit în lipsa inculpaților, ultimii nefiind prezenți la efectuarea procedurii

date. Actul de constatare fiind întocmit doar în prezenta inspectorilor piscicoli Mereacre Alexandru, Gh. Postica și Gh. Grosu (f.d.37 vol. I);

- din conținutul actului de constatare nu rezultă că peștele depistat la inculpați ar fi fost numărat și nu sunt careva date despre fiecare specie în parte, fiind indicate doar kilogramele de fiecare specie, pe când în demersul reprezentantului părții vătămate Gh. Bortă se afirmă că SA „Pescăruș-Dănceni” i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 7606,5 lei, fiind calculată suma prejudiciului reieșind atât din greutatea peștelui ridicat, cât și din calculul pentru fiecare exemplar în parte (f.d.6 vol. I). În cadrul ședinței instanței de apel Bortă Ghenadie a indicat că prejudiciul material în urma sustragerii este de 2946,5 lei, preț raportat în kilograme, iar suma de 4660 lei reprezintă dauna ce ține de resursele acvatice;

- conform actului de constatare nr.27 din 20 aprilie 2011, s-a constatat: „rigiditatea musculară dispărută, ochii înfundați în orbite, cu corneea mată, bronhiile de culoare murdară, acoperite cu mucus abundent, cu miros de putrefacție. Pielea și solzii acoperite de mucus urât mirositor, solzii întunecați și se desprind cu ușurință. Musculatura moale, desprinsă de oase de culoare cenușie, murdară. Vîscurile hidrolizate cu miros alterat, cu lichid tulbure, murdar, urât mirositor. Respectiv, potrivit actului de constatare s-a stabilit că peștele ridicat de la inculpați este în stare de putrefacție și nu poate fi reținut ca fiind probat că peștele depistat la ultimii a fost pescuit anume la data de 19 aprilie 2011;

- nevinovăția inculpatului Frunze Andrei se mai dovedește și prin Nota informativă a Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Ialoveni din 28 noiembrie 2016 prin care s-a concluzionat că, conform normelor sanitare veterinare Legea 221 din 19 octombrie 2007, termenul de comercializare a peștelui proaspăt constituie 24 ore, dar peștelui viu constituie 72 ore. Peștele cu simptomele expuse în Actul de Constatare nr.xxxx din 20 aprilie 2011, avea o durată de păstrare mai mult de 72 ore. Această probă confirmă categoric că dacă peștele era prins din iaz la data de 19 aprilie 2011 aproximativ la orele 15:30, după cum este arătat în rechizitoriu, atunci termenul de comercializare ca pește viu constituia 72 ore, adică 3 zile. Deci, în decurs de trei zile peștele viu prins din iaz nu poate să ajungă la stadiul de putrefacție. Astfel, acest pește nu era prins viu din iaz, dar procurat de pe traseu, astfel că martorii apărării au făcut declarații veridice concludente și pertinente, care resping declarațiile false a martorilor acuzării;

- SA „Pescăruș-Dănceni” nu are statut de parte vătămată în cauza dată, or, nu a fost demonstrat prin probe concludente și pertinente că la data săvârșirii faptei 19 aprilie 2011, SA „Pescăruș-Dănceni” deținea în folosință iazul;

- prin hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai 2011 Ermurachi Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.114 alin.(5) Cod contravențional și supus amenzii - 100 u.c, amendă pe care Ermurachi Andrei a achitat-o (f.d.22 vol. I). Ca temei de adoptare a hotărârii a fost procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011. Anulând amenda stabilită prin hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai 2011 în baza art.114 alin.(5) Cod contravențional, instanța de fond nu a anulat însăși hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai

2011 și procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011 în privința lui Ermurachi Andrei.

12.2. Avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Ermurachi Andrei, în recursul ordinar a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului.

În motivarea recursului, invocând temei de drept pct.pct.6), 8) și 16) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de partea apărării, a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și, pe cale de consecință a menținut greșit sentința de condamnare a inculpatului, și anume asupra motivului „de către colaboratorii poliției asupra lui Ermurachi Andrei a fost aplicată presiunea psihologică cu scopul de a-l determina pe acesta de a semna procesul - verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011; potrivit sentinței de condamnare a celor trei inculpați, prima instanță contrar normelor imperative a art.96 Cod de procedură penală (circumstanțele care urmează să fie dovedite în procesul penal), n-a dovedit caracterul și mărimea daunei cauzate prin infracțiune;

- rechizitoriul nu conține date precise cu privire la constatarea - „caracterul și mărimea daunei cauzate prin infracțiune” - alin.(1) pct.4) art.96 Cod de procedură penală, astfel că această gravă eroare de drept nu mai poate fi corectată nici de către instanța de apel, în cazul în care procurorul n-a modificat învinuirea formulată celor trei inculpați la judecarea cauzei în prima instanță;

- instanța de apel, a ”reparat grava eroare de drept” menționată nu numai de avocat, dar și de instanța de recurs, prin depășirea limitelor învinuirii și agravării situației inculpaților, respectiv prin încălcarea dreptului la apărare, astfel că toate lipsurile din formularea învinuirii incriminate celor trei inculpați, a reparat-o în defavoarea acestora, adică a completat acuzațiile imprecise incriminate inculpaților;

- instanța de apel a completat vădit ilegal lipsurile din rechizitoriu în susținerea părții acuzării, cu frazele: „prin denumirea de pește „Singer” s-a avut în vedere specia de „Fitofag” iar prin denumirea de „Cosaș” s-a avut în vedere specia de pește „Amur”.... ”; „... s-a probat luarea ilegală și gratuită din proprietatea SA „Pescăruș-Dănceni” a peștelui și anume a 18 exemplare de pește de specie „Singer”, 13 exemplare de „Carp”, 4 exemplare de „Cosaș”, 4 exemplare de „Biban” și 151 exemplare de „Caras”;

- prejudiciul a fost determinat în acord cu prevederile Anexei nr.2 al Legii fondul piscicol, pescuitul și piscicultura nr.149-XVI din 08 iunie 2006, cât și în baza prețului mediu pe piață a peștelui la data comiterii infracțiunii;

- procedura în cauza dată nu a fost echitabilă, fiind astfel încălcat art.6 al Convenției Europene, prin nerespectarea dreptului la un proces echitabil, încălcarea principiilor prezumției nevinovăției, contradictorialității, egalității armelor și motivarea insuficientă a deciziei de condamnare;

- instanța de apel, în sensul art.6 pct.11¹) Cod de procedură penală, a comis o eroare gravă de fapt, prin stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin

neluarea în considerare a probelor care le confirmă sau prin denaturarea conținutului acestora;

- actul de constatare nr.xxxx din 20 aprilie 2011 de evaluare a produselor piscicole, confirmă categoric că dacă peștele era prins din iaz la data de 19 aprilie 2011 aproximativ la ora 15.30, conform rechizitoriului, atunci termenul de comercializare ca pește viu constituia 72 ore, adică 3 zile. În decurs de trei zile peștele viu prins din iaz nu poate să ajungă la stadiul de putrefacție;

- instanța de apel a trecut cu vederea și a lăsat fără careva apreciere explicația lui Bortă Ghenadie din 28 octombrie 2010, că peștele a fost cântărit și numărat în prezența inculpaților, polițistului V. Marin și a inspectorului piscicol (f.d.31 vol. I), însă, din actul de constatare nr.xxxx din 20 aprilie 2011 (f.d.37 vol. I) rezultă că acesta a fost întocmit în lipsa inculpaților, ultimii nefiind prezenți la efectuarea procedurii date;

- din conținutul actului nominalizat nu rezultă că peștele depistat la inculpați ar fi fost numărat, precum și nu sunt careva date despre fiecare specie în parte, pe când în demersul reprezentantului părții vătămate Gh. Bortă (f.d.6 vol. I) se afirmă că SA „Pescăruș-Dănceni” i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 7606,5 lei, fiind calculată suma prejudiciului reieșind atât din greutatea peștelui ridicat cât și din calculul pentru fiecare exemplar în parte;

- dacă procurorul a considerat că fapta contravențională prevăzută de art.114 alin.(5) Cod contravențional (pentru care inculpatul a fost sancționat), Pescuitul cu utilizarea curentului electric, a explozivilor, a substanțelor otrăvitoare, narcotice sau reactive de orice fel, este una penală, atunci urma să se conducă de prevederile art.116 Cod penal - calificarea infracțiunilor în cazul concurenței dintre normele generale și cele speciale, astfel să califice fapta în norma specială art.234 Cod penal - îndeletnicirea ilegală cu pescuitul, vânatul sau cu alte exploatari ale apelor, cu utilizarea substanțelor explozive și otrăvitoare sau a altor mijloace de nimicire în masă a faunei.

13. Procurorul și reprezentantul părții vătămate SA „Pescăruș-Dănceni” Bortă Ghenadie, prin referințele depuse, au solicitat declararea inadmisibilității recursurilor pe motiv că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți și că decizia contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția privind încadrarea juridică corectă a acțiunilor inculpaților și încetarea procesului penal.

14. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 august 2017 au fost admise recursurile ordinare, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 privindu-i pe Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

14.1. În motivarea deciziei instanța de recurs a menționat că deși cauza a fost trimisă la rejudecare cu indicații concrete privind modalitatea de soluționare a cauzei, instanța de apel, contrar acestor indicații, a pronunțat din nou o decizie neîntemeiată, deoarece a omis să înfăptuiască verificarea cauzei sub toate aspectele indicate de către instanța de recurs, pe care urma să le corecteze prin rejudecarea acesteia.

Astfel, instanța de recurs a reținut că partea motivantă a deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 nu cuprinde motivarea concluziilor instanței de apel, formate în rezultatul verificării sentinței atacate, în raport cu motivele invocate de apelanți și probele din dosar, reieșind din indicațiile formulate de către instanța de recurs. Or, după cum s-a specificat expres anterior în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 aprilie 2015, în partea descriptivă a sentinței se invocă doar prejudiciul total de 7606 lei și 50 bani, fără a fi specificat cuantumul de pește pe specii și costul unui kg. Mai mult, nu este clar formarea acestui prejudiciu, or, în această sumă este inclus atât prețul comercial al cantității peștelui ridicat de la inculpați, cât și costul fiecărui exemplar separat. La fel, instanța de apel a trecut cu vederea și a lăsat fără careva apreciere explicația cet. Bortă Ghenadie din 28 octombrie 2010, că peștele ridicat de la inculpați a fost cântărit și numărat în prezența ultimilor, polițistului V. Marin și a inspectorului piscicol, însă din actul de constatare nr.27 din 20 aprilie 2011, rezultă că acesta a fost întocmit în lipsa inculpaților, ultimii nefiind prezenți la efectuarea procedurii date. Mai mult ca atât, din conținutul actului nominalizat nu rezultă că peștele depistat la inculpați ar fi fost numărat, precum și nu sunt careva date despre fiecare specie în parte, pe când în demersul reprezentantului părții vătămate Gh. Bortă, se afirmă că SA „Pescăruș-Dănceni” i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 7606, 5 lei, fiind calculată suma prejudiciului reieșind atât din greutatea peștelui ridicat, cât și din calculul pentru fiecare exemplar în parte.

A mai reținut, instanța de recurs că instanța de apel, în textul deciziei atacate a constatat săvârșirea infracțiunii incriminate inculpaților așa cum aceasta este indicată în rechizitoriu, fără a respecta indicațiile instanței de recurs, care a menționat că în speță în învinuirea înaintată inculpaților valoarea prejudiciului este indicată contradictoriu. Astfel, eroarea de drept sesizată de instanța de recurs nu a fost exclusă de către instanța de apel la rejudecarea cauzei, dar a fost repetată de către aceasta, iar valoarea prejudiciului pretins cauzat prin infracțiune așa și n-a fost clar constatat.

De asemenea, instanța de recurs ordinar anterior, în indicațiile sale a menționat că, instanța de apel în decizia adoptată a menționat hotărârea Judecătorei Ialoveni nr.xxxx din 28 iunie 2011, ca probă care confirmă vinovăția inculpaților, fără a supune unei analize minuțioase textul acestei hotărâri din care rezultă că instanța a admis contestația SA „Pescăruș-Dănceni” și a anulat numai amenda aplicată lui A. Ermurachi, dar nu și hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat Ialoveni din 05 mai 2011.

Totodată, rejudecând cauza instanța de apel a ignorat indicațiile instanței de recurs la rejudecarea acestei cauze, încălcând prevederile art.436 Cod de procedură penală. Astfel, instanța de apel, în mod repetat, nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, acceptând niște concluzii de ordin general, privitor la vinovăția lui Ermurachi Andrei și Frunze Andrei de cele incriminate prin rechizitoriu.

15. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2017, au fost admise apelurile declarate, din alte motive inclusiv din oficiu, casată parțial sentința și pronunță o nouă hotărâre, prin care, a fost încetat procesul penal în privința lui

Ermurachi Andrei și Frunze Andrei în baza art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal din motivul intervenirii termenului de prescripție, prevăzut la art.60 Cod penal.

În rest dispozițiile hotărârii atacate au fost menținute.

15.1. Pentru a pronunța decizia adoptată, instanța de apel a constatat că la 19 aprilie 2011, aproximativ orele 15.30, inculpații Ermurachi Andrei, Frunze Andrei și Ceresco Vitalie, prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, aflându-se pe teritoriul iazului din s. Suruceni, r-nul Ialoveni, care aparține S.A. "Pescăruș-Dănceni", împărțind rolurile între ei, cu ajutorul unei bărci de cauciuc au înnotat pe iaz, unde folosind o undiță electrică la care era unit un acumulator electric, au practicat pescuitul mai multor specii de pești. Ulterior, au încărcat peștele prins, barca și acumulatorul în automobilul de model "Ford Scorpion", care aparține lui Ermurachi Andrei, încercând să părăsească locul infracțiunii, însă au fost depistați de inspectorul piscicol al S.A. "Pescăruș-Dănceni", care a anunțat organele de drept, în rezultat inculpații fiind reținuți. Potrivit demersului reprezentantului S.A. "Pescăruș-Dănceni" Bortă Ghenadie, din 25 octombrie 2011 cu nr. 9, conform prevederilor Legii nr. 149-XVI privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura din 08 iunie 2006, au fost efectuate calculele la speciile de pești pescuiți de către inculpați, astfel fiind pricinuită părții vătămate o daună materială considerabilă, în sumă de 7606,5 lei.

În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că deși inculpații Ermurachi Andrei, Frunze Andrei și Ceresco Vitalie nu au recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, totuși vinovăția acestora se demonstrează pe deplin prin declarațiile reprezentantului părții vătămate S.A. "Pescăruș-Dănceni" Gh. Bortă și a martorilor, precum și prin înscrisurile cercetate în ședința instanței de apel.

Instanța de apel a considerat că probele administrate pe cauză, cercetate în ședința primei instanțe, precum și în ședința instanței de apel, corespund cerințelor stipulate de art.101 Cod de procedură penală, adică sunt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrând pe deplin vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a concluzionat că, lacul de unde inculpații Ermurachi Andrei cu Frunze Andrei și complicele lor Vitalie Ceresco, la 19 aprilie 2011, au sustras mai multe specii de pește, în valoare totală de 7606,5 lei, era în litigiu, demonstrat este și faptul că, peștele din mediu acvatic aparținea la momentul comiterii infracțiunii SC "Pescăruș-Dănceni" SA, și nicidecum inculpaților.

În același timp, instanța de apel, a reținut că în baza Hotărârii Judecătorei Ialoveni, nr.xxxx din 28 iunie 2011, menținută prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 19 august 2011, a fost admisă contestația SA "Pescăruș-Dănceni" și anulată amenda stabilită prin hotărârea IE Ialoveni din 05 mai 2011 în baza art.114 alin.(5) CC, cu remiterea materialelor acumulate și procesul verbal din 19 aprilie 2011 către procuror, pentru a verifica dacă încălcarea lui Ermurachi Andrei constituie elemente constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) Cod penal (f.d.23 25vol. I).

Astfel, în privința inculpatului Ermurachi Andrei, nu există o hotărâre definitivă de condamnare pentru aceeași faptă, dat fiind faptul că, hotărârea Inspectoratului Ecologic a fost anulată.

Totodată, instanța de apel a menționat că nu poate fi admisă și reținută în calitate de probă Nota informativă eliberată de șeful adjunct al Direcției raionale pentru siguranța alimentelor Ialoveni, A. Palade, prin care s-a indicat că, peștele cu simptomele expuse în Actul de Constatare nr.27 din 20 aprilie 2011, avea o durată de păstrare mai mult de 72 ore. După cum rezultă din înscrisul respectiv, comisia nu a văzut peștele stabilind concluzia în baza unui act.

La fel, instanța de apel a constatat că după constatarea infracțiunii peștele care constituie obiectul prezentei infracțiuni, a fost purtat timp de mai bine de o jumătate de zi în portbagajul automobilului la Primăria s. Suruceni, apoi la Comisariatul de Poliție Ialoveni, apoi la Direcția Raională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală, în condiții nespecifice pentru păstrarea peștelui și la o temperatură mai înaltă decât în aer.

Mai mult decât atât, instanța de apel a reținut că, peștele sustras a fost prins cu o undiță electrică, care duce la distrugerea faunei și respectiv la alterarea acestuia.

Martorul Sinița Ana, angajată în cadrul Direcției raionale pentru siguranța alimentelor Ialoveni, a indicat că peștele poate ajunge în starea indicată în actul de constatare dacă este păstrat în condiții insalubre și la temperaturi înalte, circumstanțe prezente în speță.

De asemenea, instanța de apel a considerat nefondat și argumentul apelantului avocatului Ion Gâlcă precum că, instanța de fond n-a dat apreciere declarațiilor inculpatului Ermurachi Andrei cu privire la presiune psihologică a poliției asupra lui ca să semneze protocolul și să achite amenda, în cauza contravențională, or procurorul obligat din oficiu de asemenea a verificat aceste declarații a inculpatului, și consideră că, ele sunt pur declarative, Ermurachi Andrei n-a înaintat în privința agentului constator nici o plângere cu privire la presiune psihologică din partea ultimului.

Concomitent, instanța de apel a considerat lipsit de temei și argumentul părții apărării cu referire la formularea rechizitoriului în privința inculpaților, or calculele efectuate prin care a fost estimat prejudiciul material, fiind unul eronat și total greșit, or reprezentantul părții vătămate a explicat modul de estimare a prejudiciului cauzat, menționând tot odată că, unele specii de pește au mai multe denumiri, oricum calculul a fost efectuat în strictă corespundere cu actele normative incidente la caz.

Instanța de apel a constatat că materialul probator dovedește indubitabil faptul că, inculpații Ermurachi Andrei și Frunze Andrei au comis infracțiunea incriminată, și că acțiunile lor au fost corect calificate și se încadrează în baza art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal.

În același timp, instanța de apel, a reținut că este oportun de a libera de răspunderea penală cu încetarea procesului penal în privința lui Ermurachi Andrei și Frunze Andrei pe art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului se

prescripție, cu menținerea sentinței în latura civilă și în partea corpurilor delictive fără careva modificări.

Astfel, instanța de apel a reținut că, infracțiunea prevăzută de art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal a fost comisă de către Ermurachi Andrei și Frunze Andrei la data de 19 aprilie 2011. Prin prisma art.16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave.

Prescripția răspunderii penale constă în stingerea dreptului statului de a pedepsi și a obligațiunii infractorului de a suporta consecințele faptei sale, după trecerea unui anumit interval de timp prevăzut de lege de la data săvârșirii infracțiunii, indiferent dacă aceasta a fost sau nu descoperită ori infractorul - identificat.

Aceasta înseamnă că, data începerii curgerii termenului de prescripție este ziua săvârșirii infracțiunii. În cazul infracțiunii continue data începerii curgerii termenului de prescripție se consideră momentul încetării activității infracționale din care infracțiunea se consideră consumată. În cazul infracțiunilor prelungite termenul de prescripție începe să curgă din momentul săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni infracționale. Cursul termenului de prescripție se întrerupe dacă în perioada acestuia se săvârșește o nouă infracțiune pentru care, potrivit alin.4 al prezentului articol, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoarea pe un termen mai mare de doi ani.

Astfel, reieșind din faptul că de la data comiterii faptelor infracționale imputate inculpaților, a expirat termenul de 5 ani de tragere la răspundere penală, instanța de apel a ajuns la concluzia liberării de răspundere penală a inculpaților Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, din motivul intervenirii termenului de prescripție.

Ceea ce ține de acțiunea civilă, instanța de apel a constatat că instanța de fond întemeiat a admis integral acțiunea civilă și a dispus încasarea în mod solidar de la inculpați în beneficiul SA "Pescăruș-Dănceni a prejudiciului material și cheltuielilor pentru asistență juridică care au fost probate prin probe concludente. La fel instanța de fond a soluționat conform prevederilor legii și soarta corpurilor delictive.

16. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

16.1. Avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului Frunze Andrei, care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei hotărâri de achitare a inculpatului Frunze Andrei, pe motiv că fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

În motivarea recursului, invocând temeii de drept pct.6), 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel doar a trecut în revistă probele administrate pe caz, însă nu a apreciat separat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării; nu a constatat în fapt cine este partea vătămată și care este valoarea bunurilor sustrase;

- aceste circumstanțe, fiind de natura elementului constitutiv al infracțiunii prevăzute la art.186 alin.(2) Cod penal, dar nefiind statuate, a generat condamnarea inculpaților pe presupuneri, adică neîntemeiat. Astfel că, probele administrate la dosar nu demonstrează valoarea reală prejudiciului cauzat în tentativa de sustragere a peștelui, cât și nu a fost

determinată partea vătămată, circumstanțe, fiind de natura elementului constitutiv al infracțiunii prevăzute la art.186 alin.(2) Cod penal;

- în decizie se invocă prejudiciul total de 7606 lei și 50 bani, fără a fi specificat cuantumul de pește pe specii și costul unui kg. Mai mult, nu este clară formarea acestui prejudiciu, or în această sumă este inclus atât prețul comercial al cantității peștelui ridicat de la inculpați, cât și costul fiecărui exemplar separat;

- potrivit explicației lui Bortă Ghenadie, peștele ridicat de la inculpați a fost cântărit și numărat în prezența ultimilor, V. polițistului Marin și inspectorului piscicol (f.d.31 vol. I), fapt confirmat repetat în instanța de apel, însă, din actul de constatare nr.27 din 20 aprilie 2011 rezultă că acesta a fost întocmit în lipsa inculpaților, ultimii nefiind prezenți la efectuarea procedurii date, actul de constatare fiind întocmit doar în prezenta inspectorilor piscicoli Mereacre Alexandru, Gh. Postica și Gh. Grosu (f.d.37 vol. I);

- din conținutul actului de constatare nu rezultă că peștele depistat la inculpați ar fi fost numărat și nu sunt careva date despre fiecare specie în parte, fiind indicate doar kilogramele de fiecare specie, pe când în demersul reprezentantului părții vătămate Bortă Gh. se indică că SA „Pescăruș-Dănceni” i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 7606,5 lei, fiind calculată suma prejudiciului reieșind atât din greutatea peștelui ridicat, cât și din calculul pentru fiecare exemplar în parte (f.d.6 vol. I). În cadrul ședinței instanței de apel Bortă Ghenadie a indicat că prejudiciul material în urma sustragerii este de 2946,5 lei, preț raportat în kilograme, iar suma de 4660 lei reprezintă dauna ce ține de resursele acvatice;

- conform actului de constatare nr.xxxx din 20 aprilie 2011, s-a constatat: „rigiditatea musculară dispărută, ochii înfundați în orbite, cu corneea mată, bronhiile de culoare murdară, acoperite cu mucus abundent, cu miros de putrefacție. Pielea și solzii acoperite de mucus urât mirositor, solzii întunecați și se desprind cu ușurință. Musculatura moale, desprinsă de oase de culoare cenușie, murdară. Vîscurile hidrolizate cu miros alterat, cu lichid tulbure, murdar, urât mirositor.” Respectiv, potrivit actului de constatare s-a stabilit că peștele ridicat de la inculpați este în stare de putrefacție și nu poate fi reținut ca fiind probat că peștele depistat la inculpați a fost pescuit anume la data de 19 aprilie 2011 ora 15.00;

- nevinovăția inculpatului Frunze Andrei se mai dovedește și prin Nota informativă a Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Ialoveni din 28 noiembrie 2016 prin care s-a concluzionat că, conform normelor sanitare veterinare Legea 221 din 19 octombrie 2007, termenul de comercializare a peștelui proaspăt constituie 24 ore și a peștelui viu constituie 72 ore. Peștele cu simptomele expuse în Actul de Constatare nr.xxxx din 20 aprilie 2011, avea o durată de păstrare mai mult de 72 ore. Această probă confirmă categoric că dacă peștele era prins din iaz la data de 19 aprilie 2011, aproximativ la or 15:30, conform rechizitoriului, atunci termenul de comercializare ca pește viu constituia 72 ore, adică 3 zile. Deci, în decurs de trei zile peștele viu prins din iaz nu poate să ajungă la stadiul de putrefacție. Astfel, acest pește nu era prins viu din iaz, dar procurat de pe traseu și prin urmare martorii apărării au făcut declarații veridice concludente și pertinente, care resping declarațiile false a martorilor acuzării;

- SA „Pescăruș-Dănceni” nu are statut de parte vătămată în cauza dată, or, nu a fost demonstrat prin probe concludente și pertinente că la data săvârșirii faptei 19 aprilie 2011, SA „Pescăruș-Dănceni” deținea în folosință iazul;

- prin hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai 2011 Ermurachi Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.114 alin.(5) Cod contravențional și supus amenzii - 100 u.c, amendă pe care Ermurachi Andrei a achitat-o (f.d.22 vol. I). Ca temei de adoptare a hotărârii a fost procesul-verbal cu privire la contravenție nr.23 din 19 aprilie 2011. Anulând amenda stabilită prin hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai 2011 în baza art.114 alin.(5) Cod contravențional instanța de fond nu a anulat însăși hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai 2011 și procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011 în privința lui Ermurachi Andrei.

16.1. Avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Ermurachi Andrei, a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului.

În motivarea recursului, invocând temei de drept pct.6), 8), 12), 16) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de partea apărării, a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, aceasta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și nu au fost întrunite elementele infracțiunii, și anume asupra motivului „de către colaboratorii poliției asupra lui A. Ermurachi a fost aplicată presiunea psihologică cu scopul de a-l determina pe acesta de a semna procesul - verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011;

- prin sentința de condamnare a fost încălcat principiul *non bis in idem* – dubla condamnare a inculpaților;

- prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni nr.xxxx din 28 iunie 2011, menținută prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 19 august 2011, a fost admisă contestația S.A. „Pescăruș-Dănceni” și anulată amenda stabilită prin hotărârea IE Ialoveni din 05 mai 2011 în baza art.114 alin.(5) Cod contravențional, cu remiterea materialelor acumulate și procesul-verbal din 19 aprilie 2011 către procuror, pentru a verifica dacă încălcarea lui Emurache Andrei constituie elemente constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) Cod penal (f.d.23, vol. I);

- la 05.05.2011, prin hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat, Ermurachi Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.114 alin.(5) Cod contravențional și supus amenzii - 100 u.c, amendă pe care Ermurachi Andrei a achitat-o (f.d.22 vol. I). Ca temei de adoptare a hotărârii a fost procesul-verbal cu privire la contravenție din 19 aprilie 2011;

- anulând amenda de 100 u.c, stabilită prin hotărârea Inspecției Ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat din 05 mai 2011 pe art.114 alin.(5) Cod contravențional,

instanța de fond nu a anulat însuși hotărârea menționată și procesul verbal cu privire la contravenție nr.xxxx din 19 aprilie 2011 în privința lui Ermurachi Andrei;

- se constată că Ermurachi Andrei a fost pedepsit dublu, prin ce i s-a încălcat dreptul de a nu fi urmărit, judecat și pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă prevăzut la art.22 Cod de procedură penală și art.7 alin.(2) Cod penal, precum și art.4 al Protocolului nr.7 la Convenția Europeană;

- actul de constatare nr.xxxx din 20 aprilie 2011 de evaluare a produselor piscicole, confirmă categoric că dacă peștele era prins din iaz la data de 19 aprilie 2011, aproximativ la ora 15.30, conform rechizitoriului, atunci termenul de comercializare ca pește viu constituia 72 ore, adică 3 zile și în decurs de trei zile peștele viu prins din iaz nu poate să ajungă la stadiul de putrefacție;

- instanța de apel a încălcat grav dreptul inculpatului la un proces echitabil, prevăzut de art.6 CEDO.

16.2. Procurorul și reprezentantul părții vătămate SA „Pescăruș-Dănceni” Gh. Bortă, prin referințele depuse au solicitat declararea inadmisibilității recursurilor pe motiv, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți și că decizia contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția privind încadrarea juridică corectă a acțiunilor inculpaților și încetarea procesului penal.

17. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

La caz, sunt declarate două cereri de recurs ordinar depuse de partea apărării, invocând temeuri similare de casare a deciziei instanței de apel și Colegiul penal se va expune în cumul asupra soluției de inadmisibilitate adoptate în privința acestora.

În continuare, Colegiul penal relevă că, analizând recursurile declarate de partea apărării, constată că titularii acestora solicită achitarea inculpaților Ermurachi Andrei și Frunze Andrei de sub învinuirea imputată, pe motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele componente de infracțiuni, fiind invocate de către avocați temeiurile de drept prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) și 16) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Verificând lucrările dosarului în raport cu criticile invocate de către recurenți, Colegiul consideră, că nici un temei pentru casare din cele menționate supra, nu și-a găsit confirmarea în prezenta speță, iar întru desfășurarea concluziilor sale instanța de recurs va purcede la analiza punctată asupra argumentelor pe fiecare caz considerat de către recurenți a fi incident de casare în speță.

Sub aspectul temeiului pentru recurs semnalat și prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, partea apărării invocă precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal, analizând textul deciziei atacate cu recursuri ordinare constată că instanța de apel în hotărârea pronunțată, și-a expus opinia asupra tuturor argumentelor invocate de apelanți. Mai mult, instanța de apel a procedat în deplină concordanță cu art.art.414, 418 Cod de procedură penală, a analizat și verificat cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, întemeiat considerând că situația de fapt, împrejurările și încadrarea juridică a infracțiunilor comise de către inculpați, au fost corect reținute de către prima instanță. Respectiv nu au fost încălcate prevederile art.414 alin.(1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel expunându-se asupra argumentelor principale invocate în apel, iar hotărârea adoptată cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția. Investită cu atribuțiile și competențele de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești a expus situația de fapt și de drept reținută, corect concluzionând că aceasta se circumscrie încadrărilor juridice în baza art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, fiind săvârșite aceste infracțiuni anume de către inculpații Ermurachi Andrei și Frunze Andrei. În asemenea împrejurări, Colegiul penal consideră, că de fapt *invocările recurenților* sub aspectul temeiului pentru recurs prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, poartă un caracter declarativ și fiind *supuse unei analize juridic-logistice*, nu pot fi interpretate ca bază pentru negarea probatoriului prezentat de acuzare.

La fel, instanța de recurs apreciază ca declarativ și temeiul de casare invocat, precum că dispozitivul deciziei instanței de apel este expus neclar, fără a fi stabilit costul real al peștelui sustras. Colegiul penal al instanței de apel a stabilit că inculpații au sustras pește în valoare totală de 7 606,5 lei (după cum este incriminat prin rechizitoriu), or, contestarea prețului stabilit de instanță este un mijloc legal de apărare și nu un viciu care ar pune la îndoială esența învinuirii.

La acest capitol, Colegiul penal subsidiar menționează și faptul că eroarea gravă (care este invocată de partea apărării) de fapt trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legislator în art.6 pct.11¹) Cod de procedură penală, și anume stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Pentru a constitui temei de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte, să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții, decât cea pe care materialul probator o susține.

Tot la acest capitol, Colegiul penal reieșind din criticile recurenților invocate în recursurile declarate, reține că acestea se referă în mare parte doar la chestiunea de apreciere a probelor. Mai mult, reieșind din analiza textuală a recursurilor ordinare declarate, se constată că partea apărării face o proprie evaluare a materialului probator, considerând că acesta nu confirmă vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate.

Elocvent în acest sens, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora, iar toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Generalizând cele expuse mai sus și constatând, că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința inculpații Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, de către instanța de recurs nu este identificată vreo eroare gravă de fapt, care ar putea servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești atacate prin prisma temeiurilor de casare invocate și prevăzute de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de recurs reține, că recurenții invocă în prezenta speță concomitent temeiurile pentru recurs prevăzute la pct.8) și 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, însă, din argumentele recursurilor declarate se constată, că în opinia părții apărării, nu a fost confirmată vina inculpații Ermurachi Andrei și Frunze Andrei în comiterea infracțiunilor imputate. În atare împrejurări, Colegiul consideră că de fapt, apărătorii inculpaților în recursurile declarate semnalează temeiul pentru recurs prevăzut la pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, prin prisma neîntrunirii elementelor infracțiunilor prevăzute de art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, în acțiunile inculpaților Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, în cele din urmă se solicitând achitarea acestora. Respectiv, este alogică invocarea concomitentă și a temeiului pentru recurs stipulat la pct.12) al aceleiași norme, precum că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, fiindcă în asemenea abordare se subînțelege că totuși inculpatul a săvârșit

o careva infracțiune, însă aceasta nu a fost încadrată juridic corect. Totodată, din conținutul recursului nici nu se atestă o argumentare desfășurată a acestui temei pentru recurs, fiind doar menționat în textul recursului declarat.

Pe această linie de considerente, Colegiul penal va examina recursul prin prisma incidenței temeiului pentru recurs prevăzut la art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală.

De remarcat este, că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Potrivit lucrărilor dosarului se constată, că inculpații au fost învinuiți, recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal și anume - tentativa de furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În cauza supusă judecării Colegiul notează, că instanța de apel rejudecând cauza, în hotărârea adoptată a făcut o analiză amplă a probelor administrate la caz, în raport cu învinuirea înaintată inculpaților, oferind răspunsuri argumentate la criticile esențiale invocate de către partea apărării, care de altfel au fost similare și în procedurile de apel și recurs ordinar. Prin urmare, dat fiind faptul că instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, corect a ajuns la concluzia despre vinovăția inculpaților Ermurachi Andrei și Frunze Andrei, în săvârșirea infracțiunilor menționate mai sus.

În ce privește concluziile instanței de apel despre încadrarea juridică a faptei comise, Colegiul penal menționează că, potrivit art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține că, acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

De asemenea, Colegiul penal consideră că sunt nefondate argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la dubla condamnare, care au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat răspunsuri vizavi de alegațiile recurenților.

Argumentele din recursurile apărătorilor, precum că pronunțând sentința de condamnare, instanța de fond a încălcat grav prevederile art.7 alin.(2) Cod penal, art.22 Cod de procedură penală - dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, precum și art.4 al Protocolului nr.7 la Convenția Europeană, Colegiul penal le consideră nefondate.

Astfel, instanța de apel a menționat că nu poate fi reținută critica părții apărării, precum că Ermurachi Andrei a fost recunoscut dublu vinovat prin prisma legislației

contravenționale în baza art.114 alin.(5) Cod contravențional, cât și prin prisma legislației penale în baza art.186 alin.(2) Cod penal. Instanța motivează că, fiind anulată Hotărârea Inspectoratului Ecologic de Stat Ialoveni din 05.05.2011 prin care Ermurachi Andrei a fost sancționat în baza art.114 alin.(5) Codul Contravențional cu amendă în mărime de 100 unități convenționale și dispusă remiterea materialelor către procuratura Ialoveni pentru verificarea faptului dacă în acțiunile lui Ermurachi Andrei nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) Codul Penal, faptul că Ermurachi Andrei a achitat această amendă contravențională în termen de 72 de ore nicidecum nu echivalează cu încălcarea prevederilor art.7 alin.(2) Cod penal și nici art.22 Cod de procedură penal, deoarece dânsul are dreptul legal ca să solicite restituirea acestor bani, în legătură cu faptul că decizia agentului constator a fost anulată.

Instanța de recurs atestă, că nu poate fi reținută critica recurentului, precum că în cazul dat, în privința lui Ermurachi Andrei a fost încălcat principiul *non bis in idem*. La caz, sânt absolut nefondate afirmațiile menționate, deoarece lui Ermurachi Andrei i-a fost aplicată sancțiunea contravențională nu pentru sustragerea bunurilor (furt), ci pentru faptul că ***a pescuit cu undița electrică***, această faptă contravențională nefiind cuprinsă de prevederile art.27, 186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penală, ea constituind un delict cu totul aparte și nicidecum ***o aceeași faptă***.

Afirmațiile că nu s-a dat apreciere declarațiilor inculpatului Ermurachi Andrei cu privire la presiune psihologică a poliției asupra lui ca să semneze protocolul și să achite amenda în cauza contravențională, în afară de faptul că nu au o relevanță directă la soluționarea chestiunii de vinovăție în cazul penal, au fost totuși verificate de către procuror din oficiu, concluzionându-se că ele sânt pur declarative. Inculpatul Ermurachi Andrei n-a înaintat nici o plângere cu privire la presiune psihologică din partea agentului constator.

În aceste consecință, instanța de recurs consideră că în speța examinată n-a fost constatată prezența unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei atacate.

Subsidiar, Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință corectitudinea soluției dată de instanțele inferioare. În cazul în care instanțele de fond și apel și-au motivat decizia adoptată, arătând în mod concret împrejurările care confirmă sau infirmă acuzația penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

Luând în considerație cele expuse supra, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, de aceea, recursurilor ordinare declarate de avocatul L. Bîrcă în numele inculpatului Frunze Andrei și de avocatul I. Arhiliuc în numele inculpatului Ermurachi Andrei se declară inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

18. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului Frunze Andrei și de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Ermurachi Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-i pe *Ermurachi Andrei xxxx și Frunze Andrei xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 22 martie 2018.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari